

FOAIE

пентрѣ

МШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 19.

Luni 11. Maiu.

1842.

ФАТА НЕГЪЦТОРЪЛЪИ.

Новелъ Историкъ.

(Бршаре.)

Дѣпъ плекареа принцѣлѣи, Каміола пѣ пѣтѣ съ шѣ деслѣшаскѣ пѣртареа лѣи, апои де шѣ кѣпошеа къ дп тот кинѣл пѣ ера де кѣвинцѣ, дар ініма еї чеа іѣвиндѣ, дпн че тречѣ, тот маї мѣлт се сѣмѣеа мѣзіатѣ шѣ аплекатѣ спре ертаре, дптрѣ кѣт дпсѣршѣт хотѣрѣ, дѣит кѣт сокотіа еа, ка дндатѣ че ва вені принцѣл спре а о рѣга де ертаре, еа съ іо дѣрзіаскѣ, кѣ тоатѣ невіновѣціа шѣ мѣлѣтміреа сѣфлетѣлѣи.

Дпсѣ задарнікѣ лѣи фѣ аѣцентареа; зі-леме тречеа зна дѣпъ алта шѣ принцѣл Орландо пѣ се івеа, тама шѣ фата се мѣра, бѣтрѣна пѣ пѣтеа кѣпошеа прѣціна ретра-церїи, шѣ фата съ сѣіа а іо дескоперї. Еї пѣі. венеа съ шѣ пѣраскѣ логоднікѣл, нѣчі сѣл дпвіновѣцѣскѣ арѣтѣнд неомепоаса лѣи кѣцетаре кѣтре еа. — Дар дѣпъ не-контенїтеле іспїтірї чеї фѣчеа бѣтрѣна Ні-кола, фата се вѣзѣ сїлітѣ аї дестѣінѣи, кѣ принцѣл ар фї сѣпѣрато прїп нїще ворѣе преа словоде. — Шѣ ачѣста фѣ де ажѣнс ка съ апрїнѣзѣ кѣрїозїтатеа Ніколі пѣпѣ ла чел маї дпалт град, сѣ сїліа сѣ афле де оdatѣ мѣкар де ар фї фост шѣ кїар чеа маї реа дпгѣтпларе.

Аша фѣрѣ а маї дпгѣрзіа се дѣсе Нікола ла палат, знде черѣ съ ворѣеасѣ кѣ принцѣл Орландо, ачѣста дпсѣ пѣ ера атѣт де лесе; принцѣл пѣ ера іѣвїтор де попѣларїтате ка Рїга, ел ера зп десѣрѣнат шѣ дпкѣнѣцїврат кѣ креатѣрї слѣжїтоаре похтедор лѣи. Ачѣнї оаменї прїїмірѣ з-рѣт не бѣтрѣна вѣдѣвѣ, пѣпѣ че дпн дп-тѣтпларе сѣ гѣсї зпѣл, каре кѣпоскѣ дп еа не тама фѣрїтоасеї шѣ богатеї Каміо-леї; ажѣт сѣ скїмѣѣ де лок шена, тодї амплїоацїи каре пѣпѣ ачї рѣдеа де бѣ-трѣна вѣдѣвѣ, сѣ сїліа не дптрекѣте а сѣ десвіновѣці шѣ а сѣ арѣта кѣ слѣжѣвѣ кѣтре тама аморезеї стѣпѣлѣлѣи лор. Еї шїа патїма лѣи пентрѣ Каміола, прѣкѣт шї, кѣ кѣ мѣта знеї аморезе а принцѣлѣи пѣ есте де а сѣ жѣка. О похтїрѣ дп са-лон, лѣи дѣтерѣ зп жец, сѣ се одїхнеаскѣ пѣпѣ вор вестї принцѣлѣи черереа еї. —

Мѣлтѣ време аѣцентасе еа аколо, дп каре време сѣ азїа не дпчѣтателе рѣсѣрї кѣ хохот, дп апартаментеле че мѣкѣіа прїн-цѣл. Дпсѣршѣт се дескїсѣрѣ знїме са-лонѣлѣи кѣ стомот, шї Орландо дпѣрѣкат дп хаїне лѣмінате, воїнд а сѣ дпфѣціша ла Рїга, дпкѣнѣжврат де о сѣїтѣ пѣмѣ-роасѣ, дптрѣ дп лѣптрѣ. Нікола де шї кам сѣрпрїнсѣ де о асеменеа аздіендѣ пѣ-

вликъ, dar стъпъндъсе пе сине, съ ардікѣ дъпе жеу, ші токма воі съ се adrecese prinцълѣ, кънд ачеста лѣ апъкѣ лнаинте зикънд: „Че весте ми аї адъс madam Ніко-ло, орі съ къеще фрѣтшика маймѣіоарѣ, де фріка дѣмітале пентрѣ пѣртареа че а-веа къ mine, ші те а тріміс съ тѣ році де ертаре пентрѣ еа?“

— „Еѣ пѣ сънт тріміса фііміі, еа нічі пѣ шіе къ сънт аічі. Еѣ похтеск пѣмаі а ворві къ л. в. чева секрет.“

— „Дака аї съмі спѣі вре зп секрет дін партеа Каміолі, въкърос; алт секрет лпсѣ пѣ пот а авеа къ о дамѣ вътрѣпъ.“ — Ла ачесте ворбе ватжокѣрітоаре арънкѣ окіі лппрежѣр асѣпра оаменімор съі, карі потривіт месеріеі лор се префѣчеа къ о съ плеснеаскъ де рѣсъл че л прічінѣсе лпалтѣл віціѣ ал стъпѣпѣлѣі лор.

Сърмана Нікола пѣтрѣисѣ де тѣхпире ші де о пѣрѣтѣ лпкредіндаре а въпѣіелі-лор еі, рѣспѣсе: къ, къ адевърат, къ лп-тре-ворвіреа черѣтѣ съ атіңде де фіе-са ші дака ел пѣ о пріітеңде секретѣ, атѣпчі ва фі сілітѣ а о съвърші де фацѣ къ тоці.

Прінцѣл поръпчі оаменімор съі съ се ретрагѣ ші съ апропіе де о фереастрѣ, знде вртѣндѣл Нікола лѣ зісѣ: „Еѣ ка о фіреаскъ апѣрѣтоаре а фіітеі, ам веніт ла л. в. съ въ лптревѣ, ка съмі арѣтаці прі-чїна пентрѣ каре аці пѣрѣсіт веніреа лп касѣмі, акъм де кънд с'а апропіат врема лѣпціі?“

— „Ші ачѣста а фост тот че авіаі а'мі спѣне?“ адъогѣ Орландо.

— „Дѣпъ а тѣ пѣрере есте преа де-стѣл спре а скѣза спаіта знеі шаічі.“ Рѣ-спѣсе Нікола.

Акъм лпченѣ Орландо къ зп топ ка съ поатѣ фі аззіт де тоці:

„Еѣ крез madam Ніколо къ Дага аї де-стѣлѣ лпчеркаре, спре а пѣ те лпшела съ крезі ка о фатѣ романтикъ, къ еѣ аш фі пѣтѣт гѣнді съ лптревѣнѣдез пе о фатѣ де пегѣдітор, спре алт, декѣт спре о жѣкъріе, пентрѣ оторѣреа часѣрімор че-лор че'мі рѣтѣп де прісос. Іар дака про-стіа въ ва фі лпшѣлат, съ кредеці алфел, атѣпчі аці грешіт!“ —

Нерѣшїнареа ачестор ворбе лпкоражѣ пе чїпстіта поастрѣ орѣшапѣ, ші ка съ педепсеаскъ лпалта десѣрѣнаре, лп лп-тревѣ лп асеменеа топ: „Дар контрактѣл де късъторіе съѣтскріс де л. в. пе каре лаці тріміс лпшівѣ фііміі, май пайнте де а плѣті еа ваніі, къ каре в'а рѣкъѣмпѣрат дін ровіе?“ —

— „Есте ка о хѣртіе алевъ.“ Ачесте зикънд прінцѣл лпченѣ съ рѣзѣ, спре а'ші акопері прін рѣс рѣшїнеа че къдеа асѣ-прѣі. Оаменіі лѣі лп акомпаніа дѣпъ о-вічѣл лор; ші ел лпторкъндѣшї спателе, плекѣ фѣрѣ а май лпвреднічі пе тама Ка-тіолеі тѣкар къ о ворѣтѣ май де парте.

Чїне поате дескріе сімдічїзнеа къ каре съ лпторчеа Нікола а касѣ спре а адъче лпкѣптатеі знеі пѣскѣте аї еі фііче, о ве-сте атѣт де грозавѣ ші дѣрѣпѣлѣтоаре фрѣстоасеі еі лпкїпѣріі, каре къ о сіпгѣрѣ ловіре, съ сѣрѣме дѣлчеа еі пѣдежде, пре-фѣкъндѣі лпфлорітѣл пѣтѣпт лптрѣ о пѣ-стіетате, сеакѣ, трісѣтѣ ші шїлапхолікъ. Мѣпїа ші вѣра о ажѣторѣ ка съ ажѣпгѣ а касѣ, дѣндѣі пѣтере съ се лптоаркъ; ачі лпсѣ ажѣпгѣнд, ші прівінд пе скѣтпа еі фіікъ, тѣндрїа вътрѣпѣцімор еі, ші акѣрїа інітѣ ера сілітѣ акъма съ о сѣжшїе о вірѣі

дъререа, ши днцелени днтр'о позидіе стъ-
тхндъ, рътмнд пайнта фйічей еї, фъръ глас
ши сїмдїре.

Каміола фъръ съ'ши іа окїї дѣпъ гер-
гефъ, ла каре а еї фърмоасе децете, дн-
фїнда днчетїнел о герландъ де едеръ; дн-
тревъ пре маїкъса внде а зъвовіт атхт де
тхлт? Дар непрїимнд нїчі зн ръспѣс, ръ-
дікх окїї дѣпъ лъкръ, ши вълхнд фаца чѣ
перїтъ а тхсїї, тххнїреа че ера зхгръвітъ
дн еа, алергъ а о днвръдїпа. Нікола нъ съ
маї пѣтѣ стъпхнї, еа арѣкхндѣсъ дн бра-
деле фїсї днчепъ съ версе лакрхтї шїроасе.

Авїа пѣтѣ Каміола съ дѣкх не тхса
пѣпъ ла о комодъ (зн фел де софа) внде
апезїндо се сїлѣ а о тхлгхїа, фъръ аї кѣ-
поадце прїчина тххнїрїї; дар токма дѣлка-
теда тхлгхїтоареї, рѣпеа інїма їзвітоареї
тхте каре днтреръптъ де охтърї, дї шоптї;
„съртанъ дншелата mea фїїкъ!“

„Дншелатъ! дншелатъ!“ днтревъ Ка-
міола, ши гхндѣрїле еї каре лъаръ о алтъ
дїрекціе декхт че авъръ пѣпъ ачі, о фѣкхръ
съ стеа не лок нешїнкать ка о статѣе.

Стареа Каміолїї децентъ не непоро-
чїта Нікола дїп а еї летарціе, ши пѣтереа
тхлїеї асѣпра тръдѣторълѣї, дї деслегъ
лїтѣа, спхїндѣї фїсї, тоатъ днтхмплареа
прїїмїрїї еї дн палат, ши а нертърїї лѣї Ор-
ландо.

Вътръпа сѣвхршїсе де тхлт історїа
еї, дар непорочїта фатъ, тот нъ скїтѣвасе
днтхртхрїта еї позидїе; еа нъ да нїчі зн
сета де вїадъ дїп сїне, вътръпа пѣтрѣпъ
де фрїкх кетъ слъжнїчїле че нъ ера пѣпъ
ачї де фацъ, ши прїп ажѣторїнда лор, о
дѣсеръ дн ацдернѣт, кетхнд дндатъ ши а-
жѣторъл дохторїеї.

Дѣпъ маї тхлте чеасхрї съ децентъ
Паціента дїп а еї амордїре, дар тоате дн-
черкхрїле спре а о дндетна а ворвї фъръ
зъдѣрнїчїте; еа стрхлгхнд тхпа тхсї дї
фѣкх семп а о лхса сїнгхръ, дохторъл о-
рхндѣсе ка съ аївъ зн окїѣ вългхтор де сеа-
тхъ асѣпра мїшкхрїлор непорочїтеї фете,
фъръ днсъ а о сѣпхра кхтѣа, ши сърмана
патъ фѣ сїлїтѣ а асѣлѣта семпѣл фїсїї, кѣ
тоате кѣ депхртареа де еа дї сѣхшїа інїма.
Еа гхсї дар зн алт мїжлок: префѣкхндѣсе
кѣ есе, съ асѣнсе сѣвт о пердеа де внде дї
овсерва тоате мїшкхрїле. Доъ зїле стете
Каміола кѣ окїї днкїшї, не днпхртхшхн-
дѣсе де нїчі о тревзїндъ фїсїкх, съ пхреа
кѣ днпрежхрѣл еї ера неднсъфледїт; ла
сѣхршїтѣл ачедїї времї, рѣдїкхндѣсъ, трасъ
пердѣлїле челе де тхтхсърїе але патѣлѣї
еї, ши взна Нікола стхтїа ка зн днцѣр дн-
грїжїтор пайнта еї. „Скхмпъ преа скхмпъ
тхтѣ!“ — Зїсѣ еа, днтр'зн топ слаб ши
днтреръпт „тх тем кѣдї ам прїчїнхт
преа тхлтъ обїдъ ши грїжъ, дар еѣ нъ пѣ-
теам сїнгхръ съ тх ажѣт алфел. — Акхт
мї ам довхндїт їар тоатъ пѣтереа сѣфел-
тѣлѣї теѣ — ши хотхрхрѣ тѣ есте фѣ-
кхтѣ.“

Сърпрїнсъ де неспѣсъ вхкхрїе нептрѣ
лїнїцеа че арѣта фїе-са, о днвръдїншъ кѣ-
тръпа днтревхндѣо кѣ че есте хотхрхтѣ
а фаче. Каміола о рѣгъ ка съ нъ о сїлѣскъ
а ворвї де о прїчїпъ че есте днкъ преа а-
тїнгхтоаре сїмдїрїлор еї, фїнд кѣ съ сїмте
преа слабъ.

Адоа зї дїмїнеада съ днврѣкх Каміола
кѣ деосевїт гѣст. Днсъ дн хайне де жале,
фїнд-кѣ еа желеа днкъ не татѣл еї, ши арѣ-
тѣ тхсї кѣ хотхрхреа еї есте ашї чере
дрептате дѣла Рїга.

*)

Никола се деспѣтътъ ші фъчъ фе-
лѣри де въгъри де сеамъ фіісіі, аспра в-
нзі асемепа план, дар възхнд неклітіреа
еі съ дивоі а о дитовърші, орі знде
ар мерце, фъръ съ шіе дикотр'о дші дп-
дрепта еа пашіі.

Съ дптѣмпласе де ера токмаі дп
зіоа Сф. Петръ. Каміола мерсе къ маі-
къса дрепт ла вісеріка дп каре обічнзіа
Ріга дп тоді ані спре а аскѣлта сѣжлта
слѣжъ, фінд сѣрътоареа патронѣлзі сѣѣ.
Амъндозъ дамеле лзаръ лок дп вісерікъ
не знде ера сіліт съ треакъ Ріга. Ешнд
дп сіне Никола третъра де фрікъ центръ
фійса; іар Каміола съ пѣреа къ есте адѣп-
чѣтъ дп гъндѣрі, стѣнд къ къвтареа дп-
дрептатъ дп жос.

Кънд се съвѣрші Сф. Літѣргіе ші
Ріга ера съ іасъ, зѣрі Орландо не амън-
доъ дамеле, ші де лок трінісе зп кѣрте-
зан де аі сѣі, спре але депърта дп калеа
Рігі. Никола ера съ деа аскѣлтаре сѣпѣ-
ндъсъ поръччїі; дар фіе-са о опрі, ші а-
пѣкъндзо де тѣпъ о трасе къ репезечїне
дѣпъ сіне пѣпъ дпайнтеа Рігі, каре акѣт
ажѣсесе апроане де сле. Ачі лѣсънд тѣ-
па тѣсі, съ арѣнкѣ дп ценѣнкї зікънд:
Дрептатѣ лзі Ріга Піетро, есте атѣт де
дп генерал къноскътъ, дптръ кът еѣ къ-
тез. а о чере кіар кътре о персоапъ, чеі
есте дп челе маі де апроане.“ —

Еа ворві ачесте ворѣ къ глас ліа дар
деслѣшїт, ші о рѣшадъ дпфлорї фаца еі
чѣ пѣпъ ачі сеарѣдѣ. Ріга о прїві къ
о тіраре деосевїтъ, ші дптрѣвѣ: къ чїне
дп аі сѣі а дпдрѣспїт съ прїчїнзіаскъ сѣ-
пѣраре знеі фїнде атѣт де дрѣгълаше,
маі адѣогънд къ крескъндѣ тіраре, къ,
не се дпшалъ ел? дпкїпвндѣшї дп дп-

цѣрѣска желѣтоаре не фїка ші мождепї-
тоареа богатѣлзі Тѣрїнга.

— „Да преа тілостїве Доамне“ рѣ-
спѣнсе фата тот дп позїціа ценѣнкїндѣ, „е-
сте прѣ адеврѣат; есте адѣпк сѣпѣрѣта
фатъ а негоціторѣлзі Паоло Тѣрїнга, каре
пѣ ва пѣрѣсі ачѣстѣ змілітоаре позїціе,
пѣпъ пѣ і съ ва дпплїні а еі дреаптъ
рѣгъчїне.“

— „Скоалъ фата теа“ порѣччї Ріга
дптрѣп топ серїос. „Нѣмаі дпайнтеа челзі
Вечїнік есте дат сѣшї плече мѣрїторїі це-
пѣнкїі, скоалъ ші ворѣще фѣрѣ де фрікъ;
еѣ сѣпт пѣрїнтеле обѣсек ал сѣпшїлор
меї, ші фак ла тоді дрептате де о по-
трївѣ.“ —

Каміола рѣдікъндъсъ історїсі скѣрт ші
деслѣшїт, тоатъ кѣрѣереа дппрежѣрѣрїі
еї, къ прїндѣл Орландо; дѣпъ съвѣршіреа
ворѣрїі дпшѣлѣ Рїгі контрактѣл късѣ-
торїеї, чел сѣвт-скріс де прїндѣл.

Ріга черчетѣ докъментѣл къ де амѣ-
рѣнтѣл, ші дпторкъндъсе спре фрателе
сѣѣ дп дптрѣвѣ: че аре съ рѣспѣнзѣ ел
ла ачестѣ?

Орландо плїн де рѣшїне плекѣ капѣл
дп жос Ріга дп дптрѣвѣ дака есте ачел
докъмент адеврѣат мапѣскрісѣл сѣѣ.

— „Да ал теѣ Рїгъ ші Домн, гѣп-
гѣїа ел, дпсѣ фѣрѣ дпалта воїе пѣ аре
пїчї о пѣтере, ші еѣ крѣз къ маїестатѣ
воастрѣ вѣдї ерта грѣшала зѣвї остап
тѣпѣр, каре кѣтезѣ а дптрѣвїнда асемепѣ
міжлоаче, спре ашї довѣндї перѣзѣта лі-
вертате, не каре о дорїа фѣрѣ аї маї рѣ-
тѣлеа алтѣ пѣдежде де скѣпаре.“

— „Шї тѣ нѣдї мїндї мапѣскрісѣл
тѣѣ?“ дптрѣвѣ репетѣнд Рїга. Орландо
сѣ плекѣ пайнтеї тѣкънд.“ —

— „Преа bine, dar зрмѣ дрептѣл Шетро дпторкѣндѣсь спре Каміола. Ел есте ал тѣѣ фатѣ, проприетатѣ та, кѣ трѣп ші сѣфлет. Тѣ ці лаї кѣмпѣрат кѣ ваніі тѣі. — Еадїл де аїчі, ші пѣтаї ка леїѣїт соѣ ал тѣѣ, сѣ кѣтезе а се маї дпфѣдїша пайнтеа окїлор меї.“ —

(Ва зрма.)

НАЦИОНАЛИТАТЕА ШІ ПАТРИА.

Ної пѣвїкарѣм дп Nr. 16 ші 17 ал Gazeteї поастре зп артїкѣл асѣпра націоналітѣдї дїп Gazeta зпїверсалѣ. Шп алт корреспондент ал ачестеї Gazete а лѣат де ачі прїлеїѣї де а скріе артїкѣлѣл „націоналітатеа ші патриа,“ каре сѣ пѣвїкат дп Nr. 112. Дѣпѣ дппреїѣзѣрїле дп каре не афлѣм, сокотїм кѣ ші ачест артїкѣл ва їнтереса не ромѣнїтеа поастрѣ, ші де ачееа пѣвїкѣм ші пої челе маї де фрѣпте дїп трѣпсѣл.

„Gazeta Domnieїtале — аша се дпдрептеазѣ корреспондентѣл цѣрман кѣтрѣ редакціе — не адѣсѣ де кѣрѣнд зп артїкѣл дела дѣпѣре, вреднїкѣ де лѣаре амінте, дѣспре націоналітате ші лїмѣв ші дѣспре рапортѣл че есте дптре еле. Ної пофтїм ка адевѣрѣл ші прївїнѣделе челе сѣпѣтоасе дїптрѣпсѣл сѣ фїе дпвреднїчїте де о жѣдекатѣ фѣрѣ пѣатїмѣ, маї кѣ сеатѣ дп Цара (Шпгарїа), пентрѣ каре маї де апроапе есте менїт*), каре Царѣ дплокїтѣ де вїда маїарѣ, маї де атѣдї Славонї ші де Цѣрманї**) дп зїмеле поастре есте греї їспї-

*) Се поате аплера ші ла Трансїлванїа.

**) Шї де о таре сѣтѣ де Ромѣнї дптре Карпадї ші Тїсѣ, дела дѣпѣре пѣпѣ ла Марамѣрѣш. Трад.

тїтѣ де кѣтрѣ Маїарї, карїї кѣ о гравѣ перѣдѣзтоаре а са лїмѣв, датїпѣ ші фїре вор сѣ ле факѣ сїпѣре стѣрѣзїтоаре дп тоатѣ патриа ачестор треї (патрѣ) нації. Шпа пѣтаї пѣ о гѣсїм дп ачест артїкѣл дѣсволтатѣ дпдестѣл ші ачеаста е: „Че дпсептеазѣ лїмѣва зпїї попор дп прївїнѣдѣ кѣтрѣ дптреага лѣї естїме, вїїадѣ, кѣдетѣ, сїмѣдѣ ші лѣкѣре?“ Кореспондентѣл (дела дѣпѣре) кѣт пентрѣ дпсептеареа ші дпдѣлесѣл кѣвѣпѣлѣлї лїмѣв се разїмѣ пѣтаї не зп сїмѣдѣ ші не о обїчїзїнѣдѣ дїп тїперѣде ші не спїне кѣт де драці ші скѣтпне сѣпѣт отѣлї сѣпѣтеле, кѣ каре сѣ дпвѣдѣат ел дїп анії чеї маї дїпѣлї ші дп каре токмаї пентрѣ ачееа дї ресѣпѣ лѣї челе маї вїї ші маї адѣпчї дпкїпѣрї. Аїчі сѣ кѣпрїнде чева, дар пѣ тот, дпкѣ пїчі лѣкѣрѣл чел де кѣпѣтенїе. Лїмѣва, прѣкѣт сїпѣрїлор ашеа ші вїдѣлор зпїї нації ші кїар націеї їнтреці, есте семпѣл орї еспресїа фїїнѣдї ші а вїедеї еї дїп лѣзптрѣ, каре семпѣл орї еспресїе дп фїешкаре попор аре зп характер зпїверсал-омѣнескѣ. Дп кѣмпѣспереа сѣпѣтелор ші а ворѣелор дп топѣ ші рїтѣм, дп ворѣїреа оаблѣ ші дп метафорѣ, дп форма деклїпѣреї їдеїлор ші дп кїпѣл дппрезѣпѣреї лор, лїмѣва не дпфѣдїшеазѣ чеа маї вїе, чеа маї крѣдїпчїоасѣ їкоапѣ а зпїї їнсѣ, а зпїї неам ші а зпїї попор, дпкѣт о пѣтем прїчѣпе прїп сїмѣдѣл дїп афарѣ; о пѣтем оарекѣт азїї, вѣдеа, пїпѣї; прїп зртамре ачѣа деосѣвїтѣ вїїадѣ сѣфлѣтеаскѣ, дп каре крѣпте ші трѣпште отѣл дп парте ші попорѣл дптрѣгѣ, о вѣдем дѣлїнеатѣ дп лїмѣв асѣфел, прѣкѣт есте дѣлїнеатѣ кїпѣл пострѣ дп статѣрѣ ші дп фацѣ. Аста есте атѣт де адевѣрат ші адѣпкѣ пѣтрѣпѣзтор, дп-

кѣт ші аколо, unde пацілор прін свѣж-
гаре лі с'а адѣс о лімвѣ стрейнѣ, прекѣт
челор romane de астѣзі лімба латінѣ, а-
чаестѣ лімвѣ ла паціле ачесте с'а префѣ-
кѣт дп дѣхѣл ші дп свѣстандіа попоарѣ-
лор челор че се афла аколо de маї 'паинте,
дпкѣт векиѣл (?) італіанѣ, галѣ, спаніол
ші лѣсітанѣ дп лімбеле че ші леаѣ формат
dп латіна, есѣ астѣзі ла івеалѣ кѣ тот ті-
парѣл фіиндеї ші ал карактерѣлї лор чел
кѣрат, (?) каре се оглндеаѣзъ нѣпѣ ші дп
челе маї деосевіте діалекте але лімвелор
ачестор паці. *) Даѣ дар есте, ка съ і се

*) Ачесте сѣнт адеѣрате дпкѣтва; дпсѣ зі
кѣнд чінеѣ, кѣ дп лімбеле romane de астѣзі
есѣ ла івеалѣ попоарѣле ачесте кѣ тіпарѣл
лор чел орицінал ші дпкѣ кѣрат, — спре
підѣ італіанѣл ори галѣл кѣт ера дпайнте
de асе лѣдї лімба ромей, — зіче преа тѣлѣт
ші зіче зп лѣкрѣ че нѣ се поатедоведї. Кѣч
а) ка съ нѣтем кѣпоанте тіпарѣл чел ориці-
нал ал ачі нѣмітелор паці, ар тревї съ ле
кѣпоантем лімбеле лор челе веки, ші ачесте
нѣ ле кѣпоантем. Сінѣрѣл докѣмент маї
дпсепнѣтор деспре асемenea лімвї веки dп
дпнѣрѣдіа Романѣ апѣсеп, сѣнт тавеле
Евѣгвїніче дп лімба зѣврікѣ, каре ера ші
еа зп діалектѣ дп Італіа. Черче чінеѣ а а-
рѣта акѣт дѣлї лімба зѣврікѣ тіпарѣл чел
орицінал ші кѣрат ал векиѣлї Італіан, дп
лімба італіанѣ de астѣзі. — в) Дпнѣрѣдіа
Романѣ апѣсеп а сѣферїт о мітокосїре кѣ
тѣлѣт маї маре дела веакѣ ал IV. дпкоаче,
декѣт дпайнте de ачеста прін лѣдїреа сѣн-
делї ші а лімвей romane: кѣчї Романї, шї
сї dп віца келтїкѣ шїаѣ лѣдїт лімба лор дп
Італіа, Галіа, Спаніа, Брітаніа тот ла попоа-
рѣ келтїче; іар дела веакѣ ал IV. d. X. а
інтрат ачі о віцѣ деосевїтѣ ші ачеста есте
віца Цертманѣ. Тоатѣ дпнѣрѣдіа Романѣ
апѣсеп есте dп поѣ плѣтѣдїтѣ кѣ попоа-
рѣ Цертмане: Італіа кѣ Longobardї, Normanї

еа зпвї попор лімба са, тревѣе съ штіт,
кѣ кѣ шѣсѣрїле лѣате дптр'о асемenea

ші алдїї, Галіа кѣ Фрѣнчї ші алдїї, Спаніа
кѣ Готї, ш. а. Брітаніа кѣ Normanї ші Англо-
Сасї ш. а. — Чїне нѣ кѣпоанте, кѣ ачесте пеа-
тѣрї аѣ вѣгат фїешкаре тіпарѣл съѣ чел ори-
цінал дп лімбеле romane? Дар нїчї ачі н'а-
вем докѣменте de лімбеле romane дп про-
вінціле ачесте пе ла веакѣ ал VI. ка съ нѣ-
тем кѣпоанте віне скїтвареа фѣкѣтѣ дѣпѣ
плѣтѣдїреа кѣ попоарѣле Цертмане. Дела
Карол мареле, аша дар кѣ тѣлѣт маї тѣрзіѣ
авем зп жѣрѣшѣнт, каре се нѣмеште „Жѣ-
рѣшѣнтѣл лѣї Карол чел маре,“ скрісѣ дп
лімба романѣ dп Галіа, атѣнчї кѣнд Фрѣнчїї
нѣ се плѣтѣдїсерѣ дпкѣ дптр'зп попор кѣ
Галїї чеї romanizаці, чї ворвеа лімба церт-
манѣ; ші тотѣш че деосевїре дптре лімба
ачееа ші дптре чеа франѣезѣ дѣнѣ зрмата
плѣтѣдїре (чїне аре кѣрїосїтате, поате четї
ачест жѣрѣшѣнт ла Laivnїdїe дп „Collectanea
Etymologica“). Ка съ нѣтем кѣт декѣт кѣ
поанте тіпарѣл векиѣлї Італіан дп врео лім-
вѣ романѣ de астѣзі, ар тревїї съ кѣпоантем
лімба вре зпвї попор, каре емѣлѣс dп нѣн-
течеле Італїей дпайнте de нѣвѣліреа варварї-
лор с'ар фї ашезат дп врео Царѣ, unde нѣ-
сѣра локѣлї ші скопѣл варварїлнр, каре нѣ
ера de асе статорнїчі дп ачаа Царѣ, чї de а
трече маї дпколо, ла цїнѣт маї ферїт. Асе-
menea лімвѣ авем дп лімба ромѣнеасѣ.
Даѣ лімвїстїї пострї нѣ с'ар фї нѣлдемїт
нѣмаї а алѣтѣра лімба ромѣнеасѣ пе лѣнга
латїна ші італїана, de unde зрта съ каѣз дп
грешалѣ de латїнїзаре ори італїенїзаре, чї ар
фї апалїзат'о дп элементеле сале ші ар фї
алѣтѣрат'о пе лѣнѣт нѣдїне докѣменте че а-
вем деспре лімбеле челе веки але Італїей; а-
тѣнчї с'ар фї вѣзѣт кѣ нѣмаї ромѣнеаска пе
дпфѣдїшеаѣзъ элементеле лімвей латїне ші
прін зрмаре дп еа с'ар ведеа маї віне тіпа-
рѣл векиѣлї Італіан; атѣнчї нѣ с'ар вѣрѣ дп
тоате зіледе деосевїте грешелї dп темеїлѣ
de а латїнїза ори італїенїза, спре пїдѣ, н'ар

контра-фіреаскъ ші контра-оменеаскъ пор-
пире, пѣ се цінтеште пѣмаі акѣло, ка съ
се хрѣпеаскъ омѣлѣиеште дѣлчї сѣвеніре
ші обїчпїнде але копїлѣріеї сале, чї се
лѣкреазъ; ка съ ї се стѣлгъ дѣсѣш „Ел“
лѣї чел дїп лѣнтрѣ шї прїп зрмаре дѣ-
сѣш вїѣл сѣфлетѣ, ка дѣ локѣї съ се дѣ-
пѣлѣте алтѣл, че пѣ есте де фіреа шї це-
пїѣл лѣї, — съ ї се ваѣе о алтѣ фіре де
а кѣцета, де а сїмѣї шї де асе еспїма!

— — — О асеменеа порпире дѣ локѣ де
а да пѣтере шї де а дѣтемеїа зпїтатеа, —
ва паште неплѣчере шї зрѣ, шї о дѣ-
протївїре, каре фїндкѣ е фіреаскъ е шї ле-
дїзїтѣ, каре дѣсѣ ва атака кїар темелїле
лїпїштеї овшештї. Аста есте чеа маї
таре пѣвѣнїе дїп партеа ачестор рѣвпачї
(зелодї) кїнѣїдї де але лор пѣлѣчїрї; карї
се пѣтескѣ пе сїне націоналїстї шї па-
трїодї, — а сїмї пе оаменї ла ачест пасѣ
де невоїе, каре ва шї нїмїчї дѣ дѣченѣ-
тѣл сѣѣ, лѣкрѣл де каре с'аѣ апѣкат еї. —

Бїне с'а фѣдѣт дѣ артїкѣлѣ — дела
дѣнѣре — шї деосевїреа дѣтре націе шї

скрїї зпїї, „сѣнт“ дѣ локѣ де „сѣнт“, кѣнд
дѣ лїмѣа зпѣрїкѣ че се сокотеште де пѣма
лїмѣеї латїне есте „sant“ дѣ локѣ де „sunt“,
каре дѣпѣ фіреа лїмѣеї поастре тревѣеште
пронзпчїат сѣнт, (везї тавлеле есѣвїнїче ла
Grotendorf) — аша пѣ с'ар скрїе акѣм „крї-
стіан“ шї „крїстіанїемѣ“ дѣ локѣ де
крестїн шї крестїнїемѣ, кѣнд штїм кѣ
попорѣл романѣ дѣкѣ пѣгѣлѣ, дѣ веакѣрїе
челе дїпѣлї зїѣа лѣї Хрїстос „Chrestus“
шї пѣ „Christus“, де знде зрмеазъ кѣ бїне
зїѣем „крестїн“ (везї „Bingham Origines
Ecclesiasticae“), іар Хрїстос с'а вѣрѣт маї
тѣрзїѣ дїп вїсерїка гречеаскъ шчл. Дѣр соко-
тїшї кѣ вом вѣдеа песте пѣдїп дат ла лѣмїпѣ
зл Аналїсѣ ал лїмѣеї поастре дѣ дѣхѣл а-
честа. —

Традѣкторѣл,

статѣ; дар с'а околїтѣ ідеаа, каре ле нїж-
лочеште пе амѣндоаѣ, — ідеаа де „Па-
тріе.“ Патрїа есте Цара пѣрїпдїлор, Цара
знде аѣ трѣїтѣ шї трѣескѣ еї, Цара де
знде пе траѣем шї де знде ам венїтѣ, есте
векїѣл кѣмїпѣ пѣрїптеск шї ачеста се
кѣпоаште іарѣшї пѣмаї дѣ лїмѣѣ
шї пѣмаї дїп лїмѣѣ. Каре есте Па-
тріа Церманѣлї? Дѣтреавѣ Арндт дѣ
кѣптекѣл сѣѣ шї фїешчїне кѣпоаште ре-
спѣнсѣл. —

Се дѣпѣпѣл акѣм, пѣ араре орї, ка
маї шѣлте асемене кѣмїпѣрї пѣрїптештї
шї патрїї — орї дѣпѣ фіреаска лор пѣсѣ-
рѣ, дѣтре пѣнѣдї шї рѣжрї, орї дѣпѣ дѣ-
тѣпѣлѣрїле времїлор, — съ се зпеаскъ
дѣтр'ѣп дѣтрегѣ, дѣтр'ѣп трѣпѣ шї а-
ша съ се факѣ о Патрїе пѣнтрѣ маї шѣлте
деосевїте вїѣе шї нації, але кѣрор дѣ-
прѣпѣтате ваерї орї рѣладїї шї овшештї
їнтересе се нїжлоческѣ прїп зпѣл гѣверпѣ
че ле кѣпрїнде пе тоате, шї форма гѣвер-
пѣлї о дѣфѣдїшеазъ „статѣл“ (Statns pu-
blicus imperii, reipublicae, regni etc.). А-
честе попоарѣ, де шї осевїте кѣ лїмѣа, дар
дѣкѣт факѣ еле зп дѣтрегѣ, о овште,
— адекѣ дѣкѣт сѣнт легате прїп ачелешї
їнтересе овшештї, потѣ лѣкра ла зпїре
маї дѣпалтѣ, фѣрѣ ка ачестѣ зпїтате (че-
тѣдѣпѣаскъ) съ стрїче кѣтѣш де пѣдїпѣ
осевїтелор нації шї націоналїтѣдїлор лор.

(Ва зрма.)

СИМВОЛЪЛ КРЕДИНЦІИ ДНЕІ DAME ФРѢМОАСЕ ДІН ПАРИС.

Еѣ кред, кѣткѣ зп шал де кашїмїр пѣн-
трѣ о дамѣ есте зп лѣкрѣ де кѣпетенїе.

Еѣ кред, кѣткѣ тѣестрѣа de а плѣчае есте чеа дѣтѣѣ вѣртѣте а знеѣ dame, тречерѣ тѣпеределор чеа маѣ mare а еѣ грешалѣ, шѣ адѣлчеле вѣтрѣлѣще чел маѣ mare пѣкат.

Еѣ кред, кѣткѣ маѣ мѣлт дерес тревѣе ипѣмеѣ, декѣт федеѣ знеѣ dame.

Еѣ кред, кѣткѣ зп тѣпѣр богат, каре врѣѣ а келѣзѣ ванѣ сѣѣ дѣ согѣетатѣ дамелор, есте омѣл чел маѣ пѣлѣ de дѣх, маѣ истег шѣ маѣ вреднѣк de ѣзѣт.

Еѣ кред, кѣткѣ смеренѣа фоарте вѣне се поате дѣпѣрекѣ кѣ десѣѣтарѣ, шѣ кѣткѣ дорѣнд поѣ черѣл, нѣ тревѣе сѣ зрѣл лѣтѣѣ.

Еѣ кред, кѣткѣ аморѣл есте о певѣпѣе, шѣ прѣетешѣгѣл о конвенѣде а плѣкѣтеѣ дѣшелѣрѣ.

Еѣ кред, кѣткѣ ачела вѣрват есте маѣ вреднѣк de рѣс каре поѣтѣще сѣ фѣе ѣзѣт de невасть са, шѣ лѣлѣгѣ ачѣаста о ласѣ сѣ зѣмѣле не жос.

Еѣ кред, кѣткѣ знеѣ dame, маѣ лесне дѣ поате лѣпѣсѣ пѣлѣѣ, декѣт о рокѣе поаѣ шѣ о пѣлѣрѣе de модѣѣ.

Еѣ кред, кѣткѣ знеѣ dame ла тоате валѣрѣле, шѣ петрекѣпѣле сѣ кѣвѣне а тѣрѣе шѣ а жѣка кѣт de мѣлт.

Еѣ кред, кѣткѣ moda есте зѣна dame-лор, шѣ тѣрапа вѣрвадѣлор.

Dr. Vasil.

О ПЛѢМБАРѢ ЛА ЛѢНѢ.

Цѣѣ мѣнте копѣлѣщѣ, кѣнд враѣѣ дѣ враѣѣ ла лѣнѣ, Помпоаса доамѣѣ — а попѣѣ, кѣ тѣне тѣ пѣмѣват! Пе фрѣлѣтеа та сѣпѣнѣ зѣрѣам ка шѣ о кѣпѣнѣ Dѣн флорѣ de прѣмѣварѣ, стронѣте кѣ валзам Лѣчѣнд фертекѣл вѣедѣѣ, а ипѣмѣѣ сѣмѣрѣе, Лѣпокта ка шѣ зп соаре 'н тѣреада лѣѣ ѣвѣре!

Dѣn okѣѣ тѣѣ чеѣ негрѣѣ, ка фѣлѣерѣ ѣсвеа фокѣл, Гѣтѣт а да дѣтѣмѣнѣѣ попѣтѣгѣчеѣ ѣвѣрѣ; Дар пѣлѣлѣ астеѣ ипѣмѣ, кредѣ кѣ'шѣ перѣдѣсе локѣл, Бѣтѣнд ка кѣтѣ'н шарѣ, л'а знделор ѣсѣвѣрѣ; Пѣ тѣ жѣпѣт, сѣѣ раѣс — дѣ мѣнтѣ'мѣ — зп преѣѣ пѣмаѣ авеа,

Сѣ гѣст маѣ mare вѣне, ах, нѣѣ зрѣгѣта mea!

Dѣ а фост — гѣндеам дѣ mine — Adamѣѣ-а лѣѣ соѣде, Сѣрпѣнѣсѣ дѣ аша зѣмѣре дѣ раѣлѣ пѣтѣжѣнтѣсѣ, Авеа дрептате сѣжѣтѣ а пѣне пазѣ вѣе Doѣ дѣцѣрѣ кѣ-арте скоасѣ Пѣрпѣнтѣле чересѣк: Сѣ сѣмѣщѣ че перѣдѣсе негѣндѣта дѣрѣнѣ Prin гѣстѣл знеѣ поамѣ, дѣтѣнѣ дѣа Евѣѣ тѣжѣл.

Еѣ кредѣ кѣ омѣнѣ лѣте, прекѣм се пѣдѣе одатѣ, Прекѣм се тѣѣе одатѣ prin моартѣ а вѣедѣѣ фѣрѣ: Аша л'а фѣрѣчѣрѣѣ о кѣлѣме маѣ дѣпалѣт Odатѣ — ажѣнѣе пѣмаѣ; — дѣ ачѣеѣ нѣ тѣ мѣрѣ Kѣнд ел, — кѣ гѣнд дѣ сѣне — маѣ мѣлт а кѣдѣгѣа, Дѣшѣ перѣе prin ресѣнѣрѣ, чеѣ стрѣнѣсѣ дѣ вѣада са.

Dѣ атѣнѣѣ мѣнѣт ла mine, — сѣ щѣе лѣтеа mare — Нѣѣ каре сѣ'мѣ рѣтрагѣ ал тѣѣ кѣн дѣzeit; Дѣ вѣсѣ — de дорѣнѣѣ — зп дѣцѣрѣ кѣ-о сѣжѣнтѣ 'нѣрѣѣѣшарѣ

Tѣnzѣндѣ зп сѣрѣтѣ дѣлѣе, dѣn сомѣнѣ м'а помѣнѣт; Iar' зѣоа дѣнтре гѣндѣзрѣ, кѣнд жѣдекѣ че воѣз фачѣ, Тѣ еѣѣ M — — — скѣтѣлѣ, dѣn tot че дѣ ѣ'маѣ плаче!

Kѣпѣоскѣ а та ѣвѣре, вѣзѣ нентѣѣѣ че хрѣнеще, Сѣлѣт гата орѣ че жѣртѣѣ — вѣѣ, морт, — а сѣфѣрѣ! Кѣ тѣне 'н вѣрѣѣ de мѣпѣте, не знде нѣ рѣсѣвѣе А пѣсѣмѣѣ негрѣл пѣте, орѣ кѣнд а'нѣѣ цѣтрѣѣ. Кѣчѣ Татѣл, че сѣсѣѣне не пасѣрѣѣ шѣ жѣвѣнѣ, Ар щѣ сѣ не пѣтреаскѣ кѣ ѣерѣѣ, сѣѣ рѣдѣчѣнѣ!

Dar' нѣ! Тѣ жѣртѣѣ-авѣрѣѣ, еѣ прѣдѣлѣ клеветѣрѣѣ: Dѣгѣстѣѣ а та вѣѣаѣѣ, а mea сѣспѣнѣѣ шѣ amar! Ах, моарте тѣмпѣрѣе, dѣn враѣѣлѣ осѣндѣрѣѣѣ Кѣчѣ нѣ сѣлѣѣѣ асте трѣнѣзрѣѣ, че сѣфѣлѣ дѣпѣздар! Мортѣлѣтѣл лѣар фѣ нѣпѣтѣ, Iar черѣѣла тѣртѣрѣе: Кѣ сѣфѣлѣте кѣратѣ, аѣ врѣт зпа сѣ фѣе.

A — — i.